

Yrkesgymnasiet Malmö

Rektorn vid Yrkesgymnasiet Malmö

Beslut för gymnasieskola

---

efter tillsyn av Yrkesgymnasiet Malmö
i Malmö kommun

Tillsyn i Yrkesgymnasiet Malmö

Yrkesgymnasiet Malmö besöktes av Skolinspektionen den 25 januari 2012 och den 17-19 oktober 2012.

Fakta om skolan

Huvudman för Yrkesgymnasiet Malmö är ThorenGruppen AB. Skolan har en rektor för samtliga program på skolan. Sammanlagt nittio elever går på skolans utbildningar varav samtliga går gymnasial lärlingsutbildning. De program som skolan erbjuder är bygg- och anläggningsprogrammet, el- och energiprogrammet, fordons- och transportprogrammet, handels- och administrationsprogrammet samt VVS- och fastighetsprogrammet. Lärarna är mentorer för eleverna inom respektive program och kontaktansvariga gentemot arbetsplatserna. Skolan startade 2011.

Helhetsbedömning

Skolinspektionen besökte Yrkesgymnasiet Malmö i november 2011 efter signaler från ett av skolans branschråd om brister i lokaler och utrustning. Skolinspektionen gjorde därefter en riktad tillsyn av skolan den 25-26 januari 2012. Vid genomgång av lokaler och utrustning och intervjuer med lärare och elever under inspektionen framkom det att det saknades förutsättningar i både lokalerna och utrustning för att genomföra flera av kursmomenten och att uppfylla de nationella målen för el- och energiprogrammet, VVS- och fastighetsprogrammet, bygg- och anläggningsprogrammet samt fordons- och transportprogrammet. Varken huvudmannen eller rektorn kunde visa hur man planerade att genomföra dessa mål, inte heller kunde det uppvisas utbildningskontrakt som beskrev hur de saknade kursmomenten i utbildningarna skulle utföras eller hade utförts under det arbetsplatsförlagda lärandet.

Vid elevintervjuerna framkom att flera elever fått hemskickat skriftliga besked om att de riskerade att inte uppnå kunskapskraven, dock kunde skolan inte uppvisa att utredningar gjorts av dessa elevers problem att uppnå målen.

Vid samma inspektionsbesök redovisades dokumenterat kvalitetsarbete endast på huvudmannanivå, ej på skolnivå. Skolinspektionen fick efter inspektionsbesöket dokumentation tillhanda av huvudmannen om utförda åtgärder i avseende på lokaler, utrustning och kursinnehåll för att kunna uppfylla de nationella målen för utbildningen. Denna dokumentation bestod av avtal skolan hade tecknat med företag för att kunna utföra de kursmoment som inte var möjliga att utföra på skolan. Huvudmannen inkom även med upprättade

utbildningskontrakt som uppfyllde författningens krav och som visade på förläggningen av kurser. Skolinspektionen avstod därför från ingripande.

Den 17-19 oktober 2012 gjorde skolinspektionens ytterligare besök på skolan, då inom ramen för Skolinspektionens kvalitetsgranskning av gymnasial lärlingsutbildning, vilken endast inbegrep ett urval av gymnasieskolans program. Därför var det bara bygg- och anläggningsprogrammet, fordons- och transportprogrammet samt handels- och administrationsprogrammet på skolan som var föremål för denna granskning. Det framkom vid detta besök och i de dokument som kommit Skolinspektionen tillhanda att de stora bristerna som förelåg vid besöket den 25-26 januari 2012 kvarstod. Den fortsatta handläggningen sker därför inom ramen för tillsyn.

Vid intervjuerna under besöket den 17-19 oktober 2012 deltog rektor, lärare, handledare samt elever. Vid återkopplingen med rektorn under besökets avslutning deltog även en representant för huvudmannen. Skolinspektionen besökte fyra arbetsplatser. Underlaget för granskningen bestod av de dokument som skolan dels skickat till Skolinspektionen och dels lämnat vid besöket samt av den information som samlades in vid intervjuerna den 17-19 oktober 2012, såväl på skolan som på arbetsplatserna. Beslut och rapport i kvalitetsgranskningen expedierades den 17 juni 2013.

Skolan startade i augusti 2011, men hade vid Skolinspektionens besök i oktober 2012 inte lyckats anordna APL-platser för samtliga elever i årskurs två, vilket innebär att dessa elever inte kommer att få den omfattning av arbetsförlagt lärande i sin utbildning som författningarna föreskriver. Det fanns inte heller tillräckligt med lokaler, utrustning eller lärarresurser för att undervisa de elever som skolan inte lyckats anordna APL-plats för, inte heller kunde skolan uppvisa avtal för andra lokaler där detta kunde utföras. Det framkom vid intervjuerna med lärare och elever att de elever i årskurs två inom inriktning husbyggnad som inte har fått någon APL-plats inte heller får någon skolförlagd undervisning som motsvarar de kurser som ingår i deras utbildning och skolan kunde inte heller uppvisa någon plan på hur utbildningens mål skulle kunna uppfyllas för dessa elever. Eleverna inom inriktningen måleri har under en stor del av höstterminen 2012 inte fått någon undervisning inom sin inriktning.

Lokalerna, både utrustnings- och ytmässigt, samt lärarresurser är anpassade endast för årskurs ett, enligt lärarna. De menar att den nuvarande situationen med elever från både årskurs ett och två i samma lokaler med en lärare inte fungerar. Skolan har inte heller något skolbibliotek. Det framkom även att det brister i handledarnas kunskaper om utbildningen och deras roll i betygssättningen.

Skolinspektionen bedömer därför av ovanstående insamlad information att det på skolan finns elever som inte får den omfattning av arbetsförlagt lärande i sin

utbildning som författningarna föreskriver samt att det finns elever som inte har arbetsplatsförlagt lärande och som inte heller får motsvarande undervisning på skolan. Skolinspektionen bedömer även att skolan saknar skolbibliotek.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Yrkesgymnasiet Malmö att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 20 augusti 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Omfattning, innehåll och resurstillgång

Bedömning

Yrkesgymnasiet Malmö måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning, innehåll och resurstillgång.

- Se till att övervägande delen av utbildningen på gymnasial lärlingsutbildning sker som arbetsplatsförlagt lärande
- Se till att elever på yrkesprogram får minst sin garanterade undervisningstid
- Se till att utbildningen bedrivs i ändamålsenliga lokaler
- Se till att eleverna har tillgång till den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas
- Se till att eleverna har tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande

Motivering

Enligt skolförfattningarna ska den övervägande delen av utbildningen på gymnasial lärlingsutbildning ske som arbetsplatsförlagt lärande. Av skollagen framgår vidare att elever på yrkesprogram och högskoleförberedande program ska få minst sin garanterade undervisningstid vilket innebär att utbildningen på nationella program ska bedrivas som heltidsstudier. I skollagen föreskrivs att utbildningen ska bedrivas i ändamålsenliga lokaler, att eleverna ska ha tillgång till den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas samt att eleverna ska ha tillgång till skolbibliotek.

Det framkom vid intervjuerna med rektor, lärare, handledare och elever att inte samtliga elever på gymnasial lärlingsutbildning får övervägande delen av utbildningen som arbetsplatsförlagt lärande. Vid inspektionsbesöket var det fyra elever i årskurs två på bygg- och anläggningsprogrammet som inte hade

APL-plats. Dessa elever hade inte alls eller endast under få dagar fått undervisning på en arbetsplats i årskurs ett och två. Av deras utbildningstid återstod vid inspektionsbesöket lite mer än hälften. Av denna tid kommer, enligt rektorn och det som framkommit i dokumenten, två femtedelar gå till undervisning av gymnasiegemensamma ämnen. Det kommer följaktligen inte vara möjligt för skolan att uppfylla skollagen och förordningens krav på att mer än hälften av utbildningstiden ska vara arbetsplatsförlagd. I intervjuer med rektorn, lärarna och handledarna framkommer att skolan saknar en långsiktig planering av den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen inom flera program. Det framkommer i intervjuerna med handledare och elever att det förekommer att varken handledare eller elever har kunskap om elevens förläggning av det arbetsplatsförlagda lärandet, t.ex. hur länge eleven ska vara på arbetsplatsen. Det framkom också vid intervjuer med lärare att då skolan inte lyckats få ut alla elever på APL under det första året önskar skolan att eleverna, när de väl kommit ut på APL, ska fortsätta den på samma arbetsplats under resterande tid av utbildningen. Vid intervjuer med handledare och elever visade det sig att denna avsikt från skolans sida inte var tydlig för någondera.

Det framkom i intervjuer med lärare och elever att det finns elever i årskurs två som inte har fått någon APL-plats och som inte heller får någon skolförlagd undervisning som motsvarar de kurser som enligt den individuella studieplanen ingår i deras utbildning. Rektorn bekräftade vid Skolinspektionens besök att det finns elever som ännu inte har arbetsplatsförlagt lärande och där det inte heller finns en plan för hur de ska kunna få den undervisning som författningarna kräver. Rektorn har i efterhand kommit in med kompletterande dokument som visar att dessa elever erhållit APL-plats under senare delen av 2012 eller tidigare delen av 2013. Några av dem har fått APL-plats så sent som januari 2013 eller senare vilket innebär att skolan inte kommer att kunna uppfylla skolförfattningarnas krav om att minst hälften av utbildningen på lärlingsutbildningen ska vara arbetsplatsförlagd. När Skolinspektionen ringde upp handledarna visade det sig att en av eleverna bara varit på APL-platsen i mindre än en månad, från mitten av januari till slutet av samma månad. Det till Skolinspektionen inskickade kontraktet var giltigt från januari tills vidare och innehöll inga noteringar om att eleven avslutat sin APL vid företaget.

Vid intervjuer med elever på fordons- och transportprogrammet framkom att eleverna i årskurs två inte fick undervisning på skolan i programgemensamma ämnen från höstterminens start i mitten av augusti 2012 till dess att deras APL startade i mitten av september 2012, det vill säga under en månad. Detta bekräftades i intervjun med fordonsläraren. Eleverna berättade att de måndagar och tisdagar läste de gymnasiegemensamma ämnena, men från onsdag till fredag var de hemma eftersom de inte fick någon undervisning i programgemensamma ämnen. Vissa veckor fick eleverna inte någon undervisning från tisdag

till fredag. Fordonsläraren uppgav sig, precis som byggläraren, endast ha möjlighet att undervisa i årskurs ett, då fordons- och transportprogrammets lokal inte möjliggör, varken yt- eller utrustningsmässigt, att både elever i årskurs ett och två undervisas i den samtidigt.

De elever som går inriktning husbyggnad inom bygg- och anläggningsprogrammet och som inte är ute på APL har, trots att det inom detta område uppges finnas behöriga lärare, inte fått undervisning inom inriktningen då läraren är upptagen med att undervisa årskurs ett. Vid elevintervjun framkom att en av eleverna inom inriktningen husbyggnad hade fått besked från sin lärare att han kommer att få betyget F i en kurs eftersom han inte uppnått kunskapskraven i kursen då läraren inte kunnat ge eleven någon undervisning i denna. Detta bekräftas av läraren. För de målerielever som ännu inte erhållit APL-plats har man enligt rektorn, lärare och elever hyrt in en lärare från den åttonde oktober för att de varje måndag ska kunna få undervisning i måleri. Det innebär att de från höstterminens start i mitten av augusti till den åttonde oktober inte har fått någon undervisning i sin inriktning måleri, varken i skolan eller på en arbetsplats. Vid intervjuer med lärare och elever framkom även att en fördjupningskurs inte har startat på grund av bristande lärarresurser. Kursen finns kvar på schemat. Eleverna hade vid Skolinspektionens besök, det vill säga efter att mer än halva terminen gått, fortfarande inte fått besked om de skulle erhålla någon annan kurs istället. Rektorn intygar vid faktagranskningen av denna text att kursen är i gång och att eleverna nu får den undervisning de ska.

Enligt intervjuer med lärare och elever bedrivs utbildningen inte i ändamålsenliga lokaler. Byggläraren menar att för årskurs ett går det att uppfylla kraven i måleri och övriga kursmål genom att använda en inhyrd lokal med utemiljö i Arlov, men för tvåorna räcker inte lokalerna till, t.ex. finns varken utrustning eller lokaler för de som har inriktat sig på husbyggnad och som inte har erhållit APL-plats. Byggläraren menar även att lokalerna har ytterligare brister, t.ex. finns det ingen vask att tvätta redskap i. På fordons- och transportprogrammet får eleverna sin undervisning på skolan hela första året i fordonslokaler med sådana brister i utrustningen att kursmålen enligt läraren inte kan uppfyllas. Skolinspektionens observationer i lokalerna samt intervjuerna med läraren visar t.ex. att billyften endast kan lyfta bilen upp i midjehöjd vilket medför att bilarna inte kan demonstreras underifrån. Inget avgasutsug eller separat avloppssystem finns för att kunna köra förbränningsmotorer eller utföra tvättning av fordon i lokalen. Fordonsläraren menar i intervjun att han inte vet hur det blir nästa läsår då det troligtvis kommer att finnas ett, två och tre på skolan som under vissa tider behöver undervisning i verkstadslokalen. Vid intervjuer med rektorn vidhåller denne att samtliga elever i årskurs två och tre

kommer att var ute på APL nästa läsår och därför kommer lokalerna och utrustningen vara tillräckliga.

De individuella studieplaner som Skolinspektionen tog del av inför besöket i oktober 2012, innehöll för eleverna på bygg- och anläggningsprogrammet en mycket skev fördelning av de totala 2500 poängen. Under år ett skulle eleven läsa 800 poäng, år två 1350 poäng och år tre 150 poäng. Detta överensstämde enligt rektorn inte med verkligheten, då eleverna läser poängen jämt fördelade över de tre åren. Det saknades i den individuella studieplanen beskrivning av vilken studieväg eleven går på och information om de val av kurser eller ämnesområden som eleven har gjort. Programgemensamma ämnen fanns angivna under det inaktuella begreppet karaktärsämnen med 1600 poäng, istället för det korrekta 400 poäng. Rektorn har sedermera inkommit med studieplaner som överensstämmer med elevernas faktiska utbildning och med författningarna.

Eleverna har inte tillgång till skolbibliotek. Rektorn berättar i intervjun att de planerar att bygga ett bibliotek i ett rum som idag används bland annat till konferensrum. Skolan hade vid Skolinspektionens besök klassuppsättningar av några olika skönlitterära böcker i detta rum samt några uppslagsverk.

Mot bakgrund av ovan ska huvudmannen se till att övervägande delen av utbildningen för alla elever på gymnasial lärlingsutbildning sker som arbetsplatsförlagt lärande. Skolinspektionen bedömer också att det finns elever som inte får den garanterade undervisningstiden. Lokalerna är inte ändamålsenliga, varken vad gäller yta eller utrustning, för de programmål eleverna ska nå i sina olika utbildningar då eleverna under det första året genomför större delen av utbildningen som skolförlagd. Eleverna har inte tillgång till skolbibliotek.

Författning

16 kap. 11 § andra stycket skollagen, 4 kap. 12-13 §§ gymnasieförordningen

16 kap. 18 § skollagen, 4 kap. 22 § gymnasieförordningen

16 kap. 25 § skollagen, 1 kap. 7 § gymnasieförordningen

2 kap. 35 §, 15 kap. 17 § skollagen

2 kap. 36 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har juristen Annika Mullaart Ed.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Annette Johnsson
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).